

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

xv. De absolutione, seu relaxatione interdicti, & ministro illius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

peccati interdicti ad officia divina, alicuius ordinis sacerdotii proprii non sunt, immo possunt per laicos agi, & quotidiane aguntur, ideoque ex his irregularitas, non contrahuntur.

33. Addo tamen cum eodem Couarr. Quod si quis auctoritate publica, vel priuata vsos, vel campanas pulset, vel ianuas apertiat, & ab alio celebrentur diuina, quasi ipse auctoritate prebeat tempore interdicti diuinorum officiorum celebrationem, hac ratione irregularis erit, vt habet communis DD. opinio, Innoc. & Panor. in cap. finali. nu. 6. de excess. praelat. Gonsalus in Villa diego, tract. de irreg. cap. de interdicto. Tabiena, verbo, interdictum, 6. num. 1. ante finem, etiam si Henriquez lib. 14. cap. 7. §. 4. contrarium sentiat, eo quod non sit actus ordinis sacerdotii nec in iure exprimit esse irregulariter; sed cum idem auctor. §. 3. concedat excommunicatum, vel alia censura ligatum auctorizando, officia diuinam coram se celebrari faciat, esse irregulariter, cum tamen hoc non sit actus ordinis sacerdotii, nec iure expressum, pari ratione concedere debet, esse irregulariter in casu proposito, aut rationis disparitatem assignare, vnde Alphons. Viuald. Couarrua sententiam amplexus est ita, de Interdicto, num. 266. Quae autem in hoc dobro dicta sunt, de interdicto generali loci accipienda sunt; Interdictum enim speciale loci violatur, etiam si sententia illis quatuor conditionibus, in loco interdicto diuina fiant, neque enim ea forma adhibita, diuina ibi fieri possunt, glo. in cap. alma mater, §. adiunctionis in verbo, Ecclesiast. & ibi Franc. de sentent. excommunic. lib. 6. Nauar. in Manu. cap. 27. num. 17. vers. 2. Tertio, de sent. excommunic. lib. 6. Paul. Fusc. lib. 2. de visit. & regim. Eccles. cap. 32. num. 4. Tabiena, verbo, interdictum, 5. num. 2. §. Primo. Sylvest. verbo, Interdictum, 5. q. 1. vers. Primum Vgolin. Tab. 3. c. 10. nu. 5. & cap. 11. in princ. nu. 2. in fine, ideoque illis omnibus sententia celebrans, aut actum ordinis sacerdotii exercens contra prohibitionem interdicti, nisi in casibus a iure concessis, irregularis efficitur.

34. Tertium principale, quod colligitur ex dictis, est, Quod sacerdos celebrans coram publice interdictis a iure, vel ab homine, vel recipiens publice interdictos ad Diuinam officiam, vel sepulturam Ecclesiasticam, vel ad Sacra menta; dommodo hæc in loco non interdicto faciat, non est irregularis, et tamen interdictus illi ingressus Ecclesia, donec satisfacta ad arbitrium eius, cuius sententiam contempnit cap. Episcoporum, de privileg. lib. 6. Palud. 4. d. 18. q. 8. art. 3. principali, Conclu. 2. & 3. Richard. 4. d. 13. art. 4. quest. 1. S. Anton. 3. part. tit. 27. de Interdicto, c. 4. Summa Astensis, part. 2. lib. 7. tit. 1. 6. art. 6. Angelica, verbo, interdictum, 7. nu. 5. Sylvest. verbo, Interdictum, 6. quest. 2. §. Terrium. Tabiena, verbo, Interdictum, 6. nu. 2. §. Primo. Alphonsus Viualdus, tit. de Interdicto, num. 272. & Somma Corona tit. eod. num. 11. Quia nullibi iure cautum est hunc irregulariter esse, & penitentia non sumi amplianda.

35. Quartum est. Cui interdictus est solus ingressus Ecclesia, sicut etiam in Ecclesia, vel cœmeterio coniugio, irregulariter, cap. 1. is. cui, de sentent. excommunic. lib. 6. si vero ingratse diuinis extra Ecclesiam, pura sub dio, vel tentatio, irregularis non esset, ex glo. in d. cap. is coi, in verbo, in ea, si vero celebrat in oratorio, ita ut non sit Ecclesia, non erit irregularis, si vero sit Ecclesia, sed nondum consecrata, quæ proprie dicuntur basilica, est irregularis, quia sicut est, quod si Episcopi auctoritate fundata, ex Sylvest. verbo, Interdictum, 6. quest. 5. Nauar. in Manu. cap. 25. num. 75. & cap. 27. num. 170. & Couarr. in cap. Alma mater, part. 2. §. 1. num. 3. de sentent. excommunic. lib. 6. Alphons. Viuald. cit. num. 172. Si autem suspensus esset non solus ab ingresso Ecclesie, sed etiam a Diuinis, tunc vbi cuncte diuinæ celebretur, irregularis esset, cap. cum medicinalis. §. fin. de sentent. excommunic. lib. 6. Palud. 4. d. 18. q. 8. art. 3. principi. Conclu. 7. Tabiena, verbo, Interdictum, 6. nu. 1. in fine. Sylvest. verbo, Interdictum, 6. q. 5.

36. Quintum est, celebrans in Ecclesia, vel regimenterio polluit, vel quodcunque aliud diuinum faciens, nec suspensus est, nec irregularis, cap. is qui, de sentent. excommunic. lib. 6. Palud. 4. d. 18. q. 8. art. 3. principi. Conclu. 5. Richard. 4. d.

13. art. 4. quest. 1. Summa Confess. lib. 3. tit. 33. quest. 2. 52. Scot. 4. d. 1. 3. q. 2. art. 2. in fine, Sotus. 4. dist. 13. q. 2. art. 3. Nauar. in Manu. c. 25. num. 8; Summa Astensis, part. 2. lib. 7. tit. 16. articul. 6. Tabiena, verbo, Interdictum. 6. numer. 2. §. Primo, in fine, Henriquez lib. 13. capitu. 51. §. 5. & lib. 14. capitul. 7. §. 3. Alphons. Viuald. titul. de Interdicto, nu. 265.

De Absolutione, seu Relaxatione Interdicti, & Ministro illius. Cap. XV.

S V M M A R I V M.

- 1 Absolutio, seu relaxatio interdicti ab homine, vel a iure simpliciter lati, aliqua forma verbali fieri debet.
- 2 Interdictum ad tempus, vel usque ad aliquam actionem, vel actionis cessationem latum, elapsu tempore, seu facta actione, eiusve cessatione, ipso facto tollitur sine alienius absolutione.
- 3 Interdictum ante lapsum temporis, vel exercitium, aut cessationem actionis, sola absolutione Summi Pontificis, relaxari, & tolli potest.
- 4 Interdictum a nullo civitate Papam, sola intentione relaxari potest, sed sicut verbo fertur, ita verbo relaxandum est.
- 5 Interdictum, propterea quod ab eo non seruatur, qui illud sublatum non censetur.
- 6 Ignorantia revocationis interdicti violatores ab irregularitate excusat.
- 7 Interdictum Generale loci ad cautelam relaxari non potest.
- 8 Interdictum speciale loci an ad cautelam relaxari possit, & quare.
- 9 Interdictum speciali locidurante, ibi officia diuina celebrari non possunt.
- 10 Interdictum speciale personale ad cautelam relaxari potest, dummodo sic interdictus panituerit.
- 11 Interdictum generale personale quare ad cautelam relaxari poterit.
- 12 Interdictum improvidè latum sine difficultate relaxandum est.
- 13 Interdictum generale, si persona principalis, ob quam latum est, satisfaciat, relaxari debet.
- 14 Interdictum iuris, si nulli reseruatum sit, ab Ordinario relaxari potest.
- 15 Interdictum alicui reseruatum, ab eo solo, aut alio, de illius mandato absoluendum est.
- 16 Interdictum iuris Sedi Apostolice, vel alteri reseruatum quando per Episcopum, aut eius ad id specialiter depositum Vicarum absoluvi possit.
- 17 Excommunicatio contra personas singulares, & interdictum contra viuieratatem ob idem delictum in eodem Canone larum, si illa reseruata sit, an hoc etiam reseruatum censeatur.
- 18 Lex de duobus disponens, & unum reservans, alterum non, illud alterum liberum relinquere censetur.
- 19 Interdictum hominis, ab eo solo, a quo fertur, relaxari debet, & non a superiori, absque eius consensu.
- 20 Interdictum a suffraganeis suis latum, Archiepiscopus regulariter tollere nequit.
- 21 Interdictum ab inferiori indebet latum, superior relaxare potest, & debet.
- 22 Parochus ab interdicto & suspensione, quare sic ut ab excommunicatione iuris, aut generali hominis, nulli reseruata, absoluere non possit.

23 Interdi-

- 23 Inter dictum quocunque personale speciale, Sacerdos qui libet in articulo mortis relaxare potest.
- 24 Interdictus ab ingressu Ecclesie, si in articulo mortis pani teat, in loco sacro se veliri potest.
- 25 Interdictus nominatum, mortuus in interdicto, quando post mortem absolvi poterit.
- 26 Interdictum relaxans, partes vocare, & in ramentum de stando mandatis Ecclesie exigere debet.

CVM maxima scie nter suspensionem & interdictum in multis conuentientia, que ab absolutione a suspensione dicta sunt, huic etiam accommodari possunt: ut autem certior, & facilius huius rei doctrina habeatur, haec breuiter ex DD. tradi possunt.

- 1 *Primum est.* Quoties a iure, vel ab homine latum est interdictum simpliciter, & non ad tempus, & cum aliqua conditione, tunc licet non sit tradita specialis forma absolutionis necessario seruanda, vt tamen oportet aliqua forma verbali, (quandoquidem sicut verbi fertur, ita verbis tolli debet, argum. cap. 1. de reg. in antiq. & l. nihil tam naturale, ss. eod.) satis autem erit dicere, *Absoluo te a vinculo interdicti, seu absoluo te ab interdicto seu remoneo, vel resoco interdictum, vel alia verba adhibere, quibus interdictum tolli significatur.* sic Summa Confess. lib. 3. tit. 33. q. 269. S. Anton. 3. part. tit. 27. de Interdicto, cap. 5. Summa Altenfis. part. 2. lib. 7. tit. 16. art. 9. Angelica, verbo, Interdictum 8. in princip. Sylvester, verbo, Interdictum, 3. quest. 9. vers. 1. Primum. Tabiena, verbo, Interdictum, 3. numer. 4. §. Tertio, circa medium. Armilla, verbo Interdictum, num. 31. Felicianus Episcop. Scalensis in Enchirid. de censur. capitul. 21. de Interdicto. Vgolin. de censur. Eccles. Tab. 5. capitul. 23. numer. 1. & Henriquez lib. 13. de excommunic. & interd. cap. 50. §. 4. Aphonius Vivaldus titu. de Interdicto, n. 293.
- 2 *Secundum est.* Interdictum latum ad tempus, vel usque ad aliquam actionem, vel cessationem actionis, puta sc. que ad annum, vel donec satis fecerit, restituerit, vel donec a consummacione cessauerit, vel donec talis ibi moretur, vel huiusmodi, eiap. illo tempore, vel facta restitutio, vel satisfactione illa, vel deposita consummatio illa, ipso facto tollitur interdictum, sine aliquo absolutione, & licet post hoc celebratur, & hoc intellige sive ab homine, sive a iure, latum fuerit, vt probatur in cap. Dilecti filij, & Panorm. ibi, num. 10. de appellat. gloss. in, cap. Non est vobis, in verbo, Donec, & Panorm. ibi, tit. 7. de sponsal. Summa Altenfis, part. 2. lib. 7. tit. 16. art. 9. Angelica, verbo, interdictum 8. in princip. Sylvester, verbo, Interdictum, 3. quest. 9. vers. 1. Secundum T. bicia verbo, Interdictum, 3. num. 4. §. Tertio, ante fin. Marc. Antonius Cucchius, lib. 4. Institut. iuris Canonici, tit. 1. Burgas, de sent. interd. num. 57. de irreg. & dispensat. part. 6. Felicianus Episcop. Scalensis in Enchirid. de Censur. cap. 20. Vgolin. Tab. 5. cap. 4. num. 3. & cap. 23. numer. 3. Henriquez lib. 13. capitul. 47. §. 1. & capitul. 50. §. 4. & Aphonius Vivaldus titu. de Interdicto, num. 293. & numer. 293. vt latius lib. 4. cap. 17. num. 5. exposuit.
- 3 *Tertium est.* Interdictum ante lapsum temporis, vel exercitium, aut cessationem actionis, non aliter quam per relaxacionem & absolucionem tolli potest; Quod si fuerit in terdictum iuris, relaxati ante non potest nisi per Sedem Apostolicam. Tabiena, verbo Interdictum, 3. num. 9. §. 8. in fine. Toletus lib. 3. cap. 22. vt de suspensione diximus lib. praeced. cap. 17. §. Secundo. Quia qui antea absoluere, dispensaret in iure, quod non potest Episcopus: Quod autem de Sede Apostolica diximus, intelligitur etiam secundum aliquos, nec improbabiliter, de legatis a latere.
- 4 *Quartum est.* Interdictum a nullo circa Papam sola intentione relaxari potest, sed sicut verbo fertur, ita verbo relaxandum est. Neque per hoc relaxari censetur interdictum, quod Papa alicui licentiam det celebrandi in Ecclesia a se specialiter interdicta, sed solum suspendor interdictum pro illo casu ex Innoc. & Hostiens. & Bernar. quos citant Summa Altenfis part. 2. lib. 7. titu. 16. art. 9. quest. 3.

Sylvest. verbo, Interdictum, 3. quest. 9. vers. Primum. Henriquez lib. 13. de excom. & interd. cap. 50. §. 4. Aphonius Vivaldus tit. num. 293.

- 5 Sed neque tollitur interdictum, propterea quod ab eo non seruatur, quod illud tulit, sin autem proferens interdictum non seruatur illud, intendat illud ei ipsi relaxate, & id verbis exprimat, dicendo verbi gratia, *Vbi non obseruo interdictum, tunc intelligo illud relaxare*, usc. si ipse illud non obseruat, relaxatum est, ex Calderin. tract. de interd. memb. 5. in fine, ibi, sed vbi proferens, & syllvest. verbo, Interdictum, 3. quest. 9. vers. Primum, & Tabiena verbo, Interdictum, 3. numer. 4. §. Septimi. Henriquez lib. 13. de excommun. & interd. cap. 50. §. 4. & Aphonius Vivaldus vbi supra, num. 293. quicquid Vgolin. Tab. 5. cap. 13. nu. 2. contrarium sentiat, eo ductus argumento, quod interdictum verbis aliquibus ad significantibus tollendum sit, que in casu proposito non adiuntur, cu eo loquendi modo significat solum se illud tollere velle, non autem defato tollere. Cuius opinio falsa est, & ratio frivola; siquid cum censura haec, sicut & aliae vim suam habeant ad nutum, & voluntatem indicis eam proferentes, argum. cap. veniens, 2. de testib. & capit. significati, & de qui duxit Martini, quam poll. & latius probat Coar. in calma mater, par. 2. §. 2. num. 4. de sentent. excommun. libr. 6. Index haec verba proferens, satis exprimit intentionem suam esse, vt interdictum hoc deminat in liger, dummodo ipse illud non seruet; Vnde censera hec conditionalis esse videtur, & ligare couliquiuicatu, quousque qui eam tulit, ipsam obseruet, qua sublata condicione, & ipsa etiam censura interdicti cessabit. Addo tamen cum praefatis DD. quod vbi proferens hoc non dixit, licet mente gereret illud relaxare, vbi ipsum illud non seruauerit, non censur sublatum interdictum, eo quod ipsum illud non seruet; quia sicut verbo fertur, ita verbo tolli & relaxari debet, ac. ea. 1. de reg. iur. Quod verum est preterquam in Papa, qui legibus non subiicitur, ff. de legib. I. Princeps. Vnde solletem reuocare potest. Ignorantes autem quod eis censuratum, quamvis violatares interdictum peccarent, singulariter tam & alias iurius penas non incurerent, ex Cald. Sylo. Tabiena, & Henriquez vbi supra.
- Quantum est. Interdictum generale loci ad cautelam relaxari non potest, cap. Presenti, & ibi gloss. de sent. excom. lib. 6. & ibi Franc. & Gemini, qui alios refert, Innoc. in cap. Ad haec quoniam, dñm. 3. de appellat. Angelica, verbo, Interdictum, 8. num. 2. Summa Altenfis, part. 2. lib. 7. tit. 16. art. 9. Sylvester, verbo, Interdictum, 3. quest. 9. num. 14. vers. Tertium. Tabiena, verbo, Interdictum, 3. num. 3. §. 2. Marcus Anton. Cucchius lib. 4. Inst. Iuris Canon. tit. 2. in fine. Nauarr. in cap. cum contingat, de Recip. Remedio 6. num. 2. Couar. in cap. Alma mater part. 2. §. 2. num. 5. vers. Praeter haec, de sentent. excommun. libr. 6. Henriquez lib. 13. de excommun. & interd. cap. 29. §. 5. & capit. 51. §. 4. Vgol. de censur. Eccles. Tab. 5. cap. 22. §. 1. numer. 9. in fine. Speciale autem interdictum loci ex communione DD. sententia bene potest ad cautelam relaxari, sic Ioan. Monach. quem Ioan. Andri. Domin. & Perof. cum communi sequuntur, contra Archid. idem tenet Rota Decif. 45. 6. Vnum interdictum, quod in noue im prefiss. Rubrica est descendens, excommun. Felin. in cap. Apostolice, num. 3. de except. Nicol. Miles, in Repetorio, in verbo, Interdictum. Calder. de Eccles. Interdicto, pag. 8 memb. 2. verba, sed quare secundum Petrum Anch. Franc. & Gemini. in dict. cap. Presenti, & Nauarr. & Couar. locis proxime aliatis, & syllvest. & Tabiena, in hanc sententiam potius inclinante, & Vgol. vbi supra. Henriquez lib. 13. capitul. 29. §. in fine, & ita obtinet vslus Curie Romana, vt Felinus cestatur, & Ratio esse potest, quia cap. Presenti, de sentent. excom. lib. 6. loquitur de generali Interdicto loci, quod scilicet ad cautelam relaxari non potest, secus ergo de speciali Interdicto in aliquam Ecclesiam, vel locum; Præterim, quia in speciali interdicto loci alia ratio est, quam in generali, vt colligi potest ex his, quod tradit gl. in d.c. Presenti, in verbo, Declaramus. Haec autem mlni magis probatur, quia in interdicto speciali loci periculum incepit posse, diuina enim ibi nulla ratione fieri possunt, vt habetur cap.

- capis qui, s. fina de sent. excommunic. libr. 6. At vero in Interdicto generali proposito, & diuina fieri possunt voce submissa, & Sacra menta magis necessaria administrati quae, ut habetur in cap. Alma mater, de sentent. excom. lib. 6. & ideo speciale ad cauelam relaxati potest, non generaliter. Quicquid autem sit de speciali quantum ad locum, certum est interdictum speciali personale ad cauelam relaxari posse: quia absoluotio ad cauelam sit, ut persona participare possit. Sacramentis, & diuinis officijs interesset, quae omnia specialiter interdicto denegantur, donec absoluatur, sic DD. omnes vbi supra. Quid tamen Angelica, verbo, Interdictum, 8. num. 2. limitat dummodo sic personale interdictus peniteat, & relaxatio expediens sit, ex Sylvest. cit. alias non: Quia sic relaxatio causam daret peccandi, nisi forte in casu sicut cum absoluatur iniurias ab communicatione, quando nimis rum excommunicatio non prodebet excommunicato, & non est comunicati, tunc enim absolu potest iniurias, ex Pandorm. in cap. Apostolice de except. & Angelica, verbo, Absolutione, 3. & Septimo. Et quod diximus de interdicto speciali, personali, quod scilicet absolu potest ad cauelam, dicendum est de interdicto generali personali, scilicet quando fertur in Vniuersitatem, & Collegium hominum, sic enim latum, etiam ad cauelam relaxari potest, ut nota sit Gemin. Anchar. & Franc. in d. cap. Presenti, & Vgolin. vbi supra, etenim, & in hoc periculum aliquid inesse potest, vbi homines interdicto subieciunt, ut dictum est, quibus Sacra menta denegantur, donec absoluantur, maxime quando culpabiles sunt, ut superius diximus.
11. *Sextum est.* Quando sententia interdicti improuide latet, sine difficultate relaxanda est, arg. capit. Graue gerimus, de offic. ordin. & cap. cum medicinalis, de sentent. excomm. libr. 6. Et si quis pro contumacia, vel alia causa interdictus sit, & offert se ad iustitiam de his, pro quibus interdictus est, Iudeus qui eam tulit, ne in sententia de censu abluatur eum poterit, etiam si pars aduersa obitaculum appellationis, ne absoluatur, interponat recepta causione, quod juris parebit aequitati. arg. capit. Quafronite, de appell. Palud. 4. dist. 18. quest. 8. in art. 4. p. m. 5. Quantum ad Decimum nonum. S. Anton. 3. par. titul. 27. de Interdicto, cap. 5. post medium. Summa Confess. libr. 3. titul. 33. quest. 269.
12. *Septimum est.* Quando est interdictum generale, si principales personae principales personae propter quam, vel quas latum est interdictum, offerunt satisfactionem, illi admitti debent, & relaxari debet interdictum; si vero satisfactionem offrant aliae personae, quae non sunt principales, sed dederunt fauorem, consilium, aut auxilium, tunc quidem acceptanda est satisfactio haec, & iniungenda est penitentia, non tam relaxandum est interdictum. Pal. 4. d. 18. quest. 8. art. 4. princip. 9. Quantum ad Decimum nonum. S. Anton. 3. par. titul. 27. de Interdicto, cap. 5. ante finem. Sylvest. verbo, Interdictum, 3. num. 15. q. 9. vers. Quartum & nonum. 19. q. 13. & Tabiena, verbo, Interdictum, 3. num. 5. & Quarto. Henriquez lib. 1. de excom. & interd. cap. 50. 4. & Alphonse Viuald. tit. de Interdicto, num. 104. & nomine. Ratio est, quia manet adhuc causa principalis ipsius Interdicti.
- Quod Ministrum autem absolutionis, sed relaxationis Interdicti, hec colliguntur ex DD.*
13. *Primo.* Interdictum iuris si non sit expressa reseruatum, relaxari potest ab Ordinario ipsis Interdicti, cap. Nuper, de sent. excommun. vbi dicitur, *Hoc ipso quod conditor iuris sententiam non reseruat, aliis eam relinquit*, & Arch. quem refert, ac sequitur Franc. in capit. si Ciuitas, in glos. 1. & Gemin. ibi num. 1. de sentent. excommun. libr. 6. Anch. in Cem. vnic. num. 1. 2. vbi alios refert, de rebus Eccles. non alienis. Sylvest. verbo, Interdictum, 3. numer. 16. que 4. 10. 6. Primum. Tabiena, verbo, Interdictum, 3. numer. 9. 9. octauo. Amilia, verbo, Interdictum, num. 36. Sot. 4. dist. 11. quest. 5. Art. 1. Conclu. 3. versic. Quia vero, Angel. verbo, Interdictum, 8. princip. Summa Astenensis, pat. 2. libro 7. art. 16. art. 9. in princip. Marcus Antonius Cucechius libro 4. lodiuit. iuris Canon. titul. 12. Alphon. Viuald. tit. de Interdicto, num. 298. Toletus lib. 1. capit. 22. Henriquez libro 13. de excommun. & interd. cap. 5. s. 3. Vgolin. Tabul. s. 3. cap. 4. Excepitur tamen, vbi ad tempus certum ratum sic, quia tunc ante illud absoluere non potest Ordinarius, ex Sylvest. & Vgol. cit. & facit glo. in cap. cupientes. in verb. 15. *Suspensus*, s. ceterum, de elect. lib. 6. Dixi, *Quando nulli est referuatus, quando enim referuatur, non nulli per eum cui referuatur, relaxari potest, aut per eum, cui mandauerit, vt ex d. c. nuper colligi possit.*
16. *Secundo.* Quando interdictum iuris est reseruatum. Secundum Apothecas, vel alteri, de iure quidem antiquo a nullo profus absolu poterat in quoque casu, nisi in articulo mortis; iure tamen novo Concilii Tridentini Sessi. 24. de refom. cap. 6. relaxari potest per Episcopum, aut eius Vicarium ad id specialiter deputatum, quoties crimen occultum est, & ad forum contentiosum non deducetur, quod intelligitur in foro conscientia, ut potest in omnibus spensione occulta etiam reseruata, quamvis Concilium hoc non ita exprimat de interdicto, ut docet Henriquez lib. 1. 3. de excom. & interd. c. 5. s. 3.
17. *Tertio.* Quando in eodem Canone fertur excommunicationis contra singulares personas, & interdictum contra Vniuersitatis propter idem delictum, si excommunicationis reseruata sit, nulla tamen facta mentione interdicti, non censetur reseruatum interdictum consequens & annexu, vnde ab Ordinario tolli, & relaxari potest interdictum, quamvis sibi Papa absolutionem excommunicationis reseruauerit. Sic glossa in Clem. 1. s. verum, in verbo, excommunicationis de hæc. Philip. Franc. in cap. 6. Ciuitas, & Gemin. ibi, num. 15. de sentent. excommunicat. lib. 6. & C. Ioan. And. quem referunt Franc. & Gemin. & alij. & Tabiena, verbo, Interdictum 3. nu. 9. s. octauo. Toletus libro 1. cap. 22. & Vgol. Tab. s. cap. 4. num. 2. Quicquid Archid. quem refert, ac sequitur Sylvest. verbo, Interdictum 3. n. 16. quest. 10. in hoc casu velint consequenter etiam reseruatum esse interdictum, ea ratione moti. Quia quoties via nascitur ex una eademque radice, consequens est 18. vt eadem lege tollatur, C. de mpt. si libertam. Sed contraria opinio, vt communior est, ita etiam, & verior: quia lex disponens de duobus, & unum reseruans alterum non illud alterum liberum relinquere videtur, argum. ca. Numer. de sentent. excommunicat. Et quia in penis nullo modo facienda est ampliatio. Vnde ordinarius eius, qui in interdicto subiectus est, interdictum tollere potest.
19. *Quarto.* Interdictum hominis solum potest, & debet relaxari ab eo, a quo latum est & non ab alio: & quamvis a superiori ipsis tolli queat, non tamen debet nisi prævia satisfactione, & de confessio eius, qui illud tollit, cap. Com ab Ecclesiast. de offic. ordinat. Archid. quem refert, ac sequitur Franc. in cap. Ciuitas, vers. in Gloss. 1. de sentent. excommunicat. lib. 6. Anchar. in Clemen. vnic. nu. 12. de rebus Eccles. non alieni. Summa Confessorum, lib. 3. tit. 33. quest. 269. Summa Astenensis par. 2. lib. 7. tit. 16. art. 9. Angelica, verbo, Interdictum 8. in princip. Sylvest. verbo, Interdictum 3. num. 16. quest. 10. Tabiena, verbo, Interdictum 3. num. 9. 9. octauo. S. Anton. 3. par. titul. 27. de interdicto, cap. 5. post medium. Sotus 4. dist. 22. qu. est. 3. art. 1. Conclu. 3. vers. Atqui illud. Vgolin. Tab. s. cap. 2. Marc. Anton. Cucechius lib. 4. In institut. iuris Canon. titul. 12. Alphon. Viuald. tit. de Interdicto, num. 297. Immo neque Archiepiscopus relaxare valet Interdictum a suis Suffraganeis latum, nisi vbi hoc illi ex prescripta consuetudine competit. c. Romana, de sent. excommun. lib. 6. & facit ca. venerabilibus, cod. tit. & lib. iuncta gl. ibi, & est communis DD. sententia, Tabiena, verbo, Interdictum 3. s. Quinto, Sylvest. cit. q. 11.
20. *Quinto.* Si inferior aliquem indebet interdixit, non seruare forma, c. Cum Medicinalis, de sentent. excommun. lib. 6. tunc iudex superior, ad quem recurratur, non solum potest, sed etiam debet statim relaxare interdictum, nec tenetur ullo modo deferre interdicenti, ut habetur expressum in d. c. Cum medicinalis.
21. *Sexto.* Mithi omnino verum videatur, quod habet Henriquez lib. 1. 3. de excom. & interd. c. 5. s. 3. Quod licet patochus ex tacita commissione absoluere possit ab excommunicatione iuris, aut generali hominis, si non reseruatur,

- scruetur ab interdicto tamen & suspensione eidem absoluere non conceditur, quicquid aliqui contrarium assertet posse sicut ab excommunicatione, ita etiam ab ipsis censuris. Ratio disertimis est: quia ideo conceditur facultas ab soluendi ab excommunicatione, eo quod absolutio eius ad receptionem Sacramenti omnino prærequisitur, absolutione vero laepononis & interdicti non est necessaria ante absolutionem a peccatis: Per Bullam autem cruciate conceditur confessario electo privilegium absoluendi ab interdicto personali, & alijs censoris, ut Henriquez vbi supra testatur.
23. *Sepimo*: In articulo mortis absolu, & relaxati potest quolibet interdictum personale, præsertim vero speciale, seu particulare per quemcunque Sacerdotem: quia haec est Ecclesiæ pietas, ut nullum omnino delictum, nullam censuram voluerit in articulo mortis non posse absolui, ut colligatur ex Concil. Trident. Sess. 14 de Sacram. penit. c. 7. Nau. in Man. c. 26. nu. 26. & c. 27. nu. 272. Henriquez li. 1. de excom. & interd. c. 5. §. 3.
24. *Ottavo* interdictus ab ingressu Ecclesiæ, si in articulo mortis peniteat, in loco sacro sepeliri potest, cap. 14. de sentent. excommunic. libro 6. Et quia ibi non requiritur confessio, vel absolutio, sed solum penitentia, penitente autem dicitur qui dat signa penitentioris in illo articulo, ideo qui solum signa dederit penitentes, puto sic sepeliri possit.
25. *Nono*: Quamvis nominatim interdictus & mortuus in suo interdicto, in loco sacro sepeliri non possit, sub pena excommunicationis latæ sententiae, ut haberat in Clement. 1. de sepult. Si tamen signa penitentiae dederit, ab interdicto post mortem absolu potest, & postea in loco sacro sepeliri: Id quod colligi potest ex regula quadam Panorm. in capitul. A nobis, 2. numer. 8. de tentent. ex coruun. vbi ait: *omnia que principaliter pertinent ad corpus post post mortem applicari ipsi defuncto*; Sed sepultura, & consequenter relaxatio interdicti ad effectu sepulturae principaliter pertinet ad corpus, cum ex signis penitentiae datis in morte presumamus quantum ad animam, sic interdictum absolutum a Deo; potest igitur post mortem absolu ut sepeliantur. Haec tamen absolutio post mortem, non nisi ab eo fieri potest, ad quem de iure in vita absoluere pertinebat, vt in c. 2. A nobis, 2. habetur.
26. *Decimo*: Ante absolutionem aut relaxationem interdicti præcedere debet satisfactio partis, vnde relaxans interdictum vocare debet partes, ut eas componat, vbi id opus erit. Et præmittenda erit nonnumquam ante absolutiōnem cautio iuratoria, id est, iuramentum de stando mandatis Ecclesiæ, vel falso cautio ad eum modum, quo in fine tract. de absolutione suspensionis latius exppositum est, ex Alfonso Vinaldo tit. de interdicto, num. 146. &c. alijs. Et haec de interdicto sufficiant.
- De violatione Ecclesiæ, & quibus casibus
fiat. Cap. XV I.
- S V M M A R I V M.
1. *Violatio*, seu *pollutio Ecclesiæ*, qua in re similis sit interdictio loci.
 2. *Violatur Ecclesia per effusionem iniuriosam sanguinis humani intra Ecclesiam*.
 3. [Effusionis] vox abundantiam significat.
 4. *Effusio sanguinis humani ut polluat Ecclesiam*, peccatum mortale esse debet.
 5. *Vulnus sine sanguinis effusione in Ecclesia inflatum*, Ecclesiam non polluit, nisi &c.
 6. *Effusio sanguinis aliorum animalium præter hominum*, violationem Ecclesiæ non inducit.
 7. *Occiso ante Ecclesiam facta*, etiam si occisus postea in Ecclesiam delatus sit, Ecclesiam non polluit.
 8. *Effusio sanguinis desuper in tecto*, aut infra sub specu, aut
1. loco subterraneo Ecclesiæ, illam non polluit.
9. [Ecclesiæ] nomine, tam non consecrata, quam consecrata Ecclesia intelligitur.
10. *Effusio sanguinis*, ut celebrationem in Ecclesia impedita, publica esse debet.
11. *Effusio sanguinis*, aut feminis facta ab hinc multis diebus, quomodo hodie & non ante, celebrationem officiorum diaconorum impedita possit.
12. *Homicidium voluntariorum mortale intra Ecclesiam*. Aut Ecclesiam polluit.
13. *Homicidium casuale Ecclesiam non violat*.
14. *Effusio sanguinis ob fidem Catholicam occisi*, aut vulnerati in ecclesia eam polluit.
15. *Percusso mortaliter in Ecclesia facta*, licet extra eam missatur, Ecclesiam polluit.
16. *Sententia mortis contra aliquem in ecclesia lata*, tam non polluit, dummodo mortis executio extra illam fiat.
17. *Seminis humani effusio illicita intra ecclesiam illam polluit*.
18. *Seminis aliorum animalium præterquam hominis effusio*, ecclesiam non polluit.
19. *Matrimonialis coitus in ecclesia ecclesiam polluere censetur*.
20. *Mollities, & Sodomia intra ecclesiam commissa illam polluit*.
21. *Pollutio voluntaria indirecta in somno ecclesiam non polluit*.
22. *Excommunicatus denunciatus intra ecclesiam sepulsum*, ecclesiam polluit.
23. *Infidelis intra ecclesiam sepultus*, ecclesiam polluit.
24. *Catechumenus ante baptismum in ecclesia sepultus eadē* ecclesiam polluere non censetur.
25. *Filius fidelium ante baptismum mortuus*, in loco sacre sepeliendus sit.
26. *Filius infidelium in ecclesia sepultus* ecclesiam polluit.
27. *Ecclesia per episcopum publicè excommunicatus consecrata polluta censetur*.
28. *Polluta ecclesia*, pollutum est Cimiterium contiguum, sed non econtra.
29. *Missam in ecclesia polluta celebrans*, quamvis mortaliter paret, irregularis tam non est.
30. *Festis*, in quibus suspenditur de iure interdictum loci, in ecclesia polluta celebrare non licet.
31. *Ecclesia consecrata polluta*, à quo, & qualiter reconcilianda.
32. *Ecclesia solum benedicta & polluta*, à quo, & qualiter conciliari debeat.
33. *Ecclesia an consecrata, vel benedicta sit*, quomodo cognoscere poterit.

Quoniam pollutio, seu violatio Ecclesiæ similis est interdicto loci in hoc, quod in Ecclesia benedicta prohibentur celebrari Missæ, & alia officia divina sub peccato mortali, si illius violatio publica sit, ideo brevi calce illos ponere oportet, quibus Ecclesia violatur, qui calce a iure feruntur, cum ab homine nunquam imponantur.

2. *Primus est*, Quando effunditur iniuriosa sanguis hominis viuentis intra Ecclesiam capit. Ecclesiæ, dist. 63. & cap. Ecclesiæ, de consecr. dist. 1. & capit. propo suscip. de consecr. Ecclesiæ, vel altar. Palud. 4. dist. 18. quest. 8. in art. 1. princip. 9. Quantum ad quartum. Concluſ. 1. Hoff. in Summa theol. 3. titulus de consecr. Ecclesiæ vel altar. numero 5. §. Erano iteranda Summa Confess. lib. 3. tit. 24. quest. 150. Summa Astensis pat. 2. libr. 6. tit. 29. art. 3. S. Anton. 3. pat. 1. 12. 6. § de violatione Ecclesiastum. Angelica, verbbo. Cratius